

BUGU

Dil ve Eğitim Dergisi

BUGU
Journal of Language and Education

6/4, 473-488

TÜRKİYE

www.bugudergisi.com

E-ISSN: 2717-8137

Araştırma Makalesi

Makale Geliş Tarihi: 24.09.2025

Makale Kabul Tarihi: 11.11.2025

Erol, T. ve Meriç, C. (2025). Küçük Prens'te yaratıcı düşünmenin izleri. *BUGU Dil ve Eğitim Dergisi*, 6(4), 473-488.
<http://dx.doi.org/10.46321/bugu.1205>

KÜÇÜK PRENS'TE YARATICI DÜŞÜNMENİN İZLERİ

Doç. Dr. Teymur EROL

Muş Alparslan Üniversitesi t.erol@alparslan.edu.tr ORCID

Araştırmacı Cahit MERİÇ

Milli Eğitim Bakanlığı mericcahit4937@gmail.com ORCID

Öz

Bu araştırmanın amacı, Antoine de Saint-Exupéry'nin Küçük Prens adlı eserinde yaratıcı düşünmenin izlerini ortaya koymaktır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması yöntemine başvurulmuştur. Çalışmanın veri kaynağı Küçük Prens adlı eserdir. Söz konusu eserden elde edilen veriler içerik analizi yoluyla incelenmiştir. Araştırma sonuçları, Küçük Prens'in dört katlı düşünme modelinin alt boyutlarından biri olan yaratıcı düşünme bakımından zengin bir içeriğe sahip olduğunu göstermektedir. Eserin olay örgüsünde yer alan metaforlar, açık ve örtük anlatımlar, kişi veya karakterler, durumlar, kesitler çocukların farklı bakış açıları geliştirmelerine, geleneksel düşünce kalıplarının dışına çıkarak yaratıcı çözümler üretmelerine imkân tanımaktadır. Ayrıca, Küçük Prens, estetik duyarlılığı yüksek bir edebi eser olmanın yanında, okuyucuların hayal gücünü beslemekte, bilinenlerin veya kabullerin ötesine geçme iradesini ve özgün düşünme becerilerini desteklemektedir. Bu açıdan eser, çocuklara hitap eden sıradan öyküleyici bir eserin sınırlarını aşmakta, bireysel gelişimi destekleyen, eğitsel süreçlere katkı sağlayan ve estetik duyarlılığı geliştiren çok yönlü bir eser kimliği taşımaktadır. Dolayısıyla, çocukların yaratıcı düşünme, problem çözme ve farklı bakış açıları geliştirme becerilerini güçlendirmesi açısından eserin çocuklara okutulması önerilmektedir.

Anahtar Sözcükler: Küçük Prens, dört katlı düşünme modeli, yaratıcı düşünme.

TRACES OF CREATIVE THINKING IN THE LITTLE PRINCE

Abstract

The purpose of this study is to reveal the traces of creative thinking in Antoine de Saint-Exupéry's The Little Prince. The study employs the case study method, a qualitative research approach. The data source of the study consists of the text of The Little Prince, and the data obtained from the text were analyzed using content analysis. The findings indicate that The Little Prince possesses a rich content in terms of creative thinking, one of the sub-dimensions of the fourfold thinking model. The metaphors, explicit and implicit expressions, characters, situations, and narrative excerpts in the story enable children to develop alternative perspectives and produce creative solutions beyond conventional

BUGU Dil ve Eğitim Dergisi, 6(4), 2025, 473-488, TÜRKİYE

thought patterns. Furthermore, The Little Prince is not only a literary work with high aesthetic sensitivity but also nurtures readers' imagination, encourages the transcendence of established assumptions, and supports the development of original thinking skills. In this respect, the text transcends the limits of a conventional children's story and serves as a multifaceted work that fosters individual development, contributes to educational processes, and enhances aesthetic awareness. Therefore, it is recommended that the book be read by children to strengthen their creative thinking, problem solving, and ability to develop diverse perspectives.

Keywords: The Little Prince, four-layered thinking model, creative thinking.

1. Giriş

Yaratıcılık, insanın varoluşundan itibaren sahip olduğu ve geliştirdiği bir beceridir. Bu beceri; düşünme, sorun çözme, yenilikçi bakış geliştirme ve üretme süreçlerinin temelinde yer alır. İnsanı sınırlarını aşmaya, yeni yollar denemeye ve bilineni yeniden kurmaya yönlendirir. Modern eğitimin temel bileşenlerinden biri olarak yaratıcılık, bilimden sanata, teknolojiden günlük yaşama kadar birçok alanda bireylerin uyum sağlama, yenilik üretme ve bilgiyi dönüştürme yetkinliklerini ifade eder (Runco & Jaeger, 2012). Dolayısıyla yaratıcılık, bireysel gelişimin olduğu kadar toplumsal ilerlemenin de temel dinamiklerinden biridir.

Yaratıcılığın bu denli merkezi bir role sahip olması, onun doğasını ve çok boyutlu yapısını anlamayı gerekli kılmaktadır. Nitekim yaratıcılığa ilişkin tanımlar, kavramın çok boyutlu yapısını ortaya koymaktadır. Noyanalpan'a (1993) göre yaratıcılık, dünyaya yeni eserler ya da düşünceler sunabilme gücüdür. Öztunç (1999) yaratıcılığı, bilgileri akla uygun biçimde düzenleme ve bu bilgileri esnek yöntemlerle birleştirerek sorun çözme ya da özgün ürünler üretme eğilimi olarak tanımlar. Güleriyüz'e (2001) göre ise yaratıcılık, deneyimlerle öğrenilenleri ilişkilendirerek yeni fikirler ve ürünler oluşturma sürecidir. Bireyin olaylara değişik perspektiflerden yaklaşabilmesi, geçmiş deneyimlerini kullanarak yerleşik kalıpların ötesine geçebilmesi ve karşılaştığı durumlara özgün fikirler, ürünler ya da yeni çözüm yolları üretmesi, yaratıcılığın temel zihinsel şemalarıyla açıklanmaktadır [Millî Eğitim Bakanlığı (MEB), 2024]. Bu tanımlar birlikte değerlendirildiğinde, yaratıcılığın yalnızca sezgisel değil, aynı zamanda bilişsel ve deneyimsel bir süreç olduğu görülmektedir.

Yaratıcılığın bu bilişsel ve deneyimsel süreçteki somut tezahürü ise yaratıcı düşünme olarak karşımıza çıkar (Guilford, 1950; Runco & Jaeger, 2012). Bu kavram, alışılmış fikirlerden farklı, özgün, üretken ve çözüm odaklı düşünme biçimini ifade eder (Sternberg, 2006). Başka bir deyişle, akli farklı biçimlerde kullanma, düş gücünü devreye sokarak yeni düşünceler üretme ve olmayan bir şeyi tasarlama gibi eylemler yaratıcı düşünmenin kapsamına girer (Cropley, 2008; Özerbaş, 2011; Öztunç, 1999).

Guilford'un (1950) öncül çalışmasıyla birlikte ıraksak düşünmenin alt boyutu olarak ele alınan yaratıcı düşünme, bireylerin alışılmış kalıpların dışına çıkmasına, yerleşik yargılara bağlanmak yerine esnek, yenilikçi ve çok yönlü perspektifle çözüm üretebilme kapasitesine vurgu yapar. Bu niteliği dikkate alındığında, yaratıcı düşünmenin bilgiye sahip olmaktan çok, bilgiyi dönüştürme ya da mevcut bilimsel mirastan yararlanarak ufuk açıcı bir anlayışı yaşama hâkim kılmayı benimsediği söylenebilir.

Yaratıcı düşünmenin dinamik yapısı, onu ölçülebilir ve geliştirilebilir bir beceri haline getirir, bu da beraberinde temel ölçütlerinin tanımlanmasını sağlar. Guilford (1950) ve Torrance'ın (1966) çalışmalarına dayanan yaratıcı düşünmenin temel ölçütleri; akıcılık,

özgünlük, esneklik ve ayrıntılandırma olarak belirlenmiştir. Akıcılık, belirli bir probleme ilişkin çok sayıda fikir üretebilme; özgünlük, bu fikirler arasında farklı ve yeni olanı geliştirebilme; esneklik, alışılmış düşünce biçimlerinin dışına çıkabilme; ayrıntılandırma ise üretilen fikri geliştirme, zenginleştirme ve derinleştirme becerilerini ifade eder (Bacanlı, 2012). Bu ölçütler, yaratıcı bireyin yalnızca fikir üreten değil aynı zamanda o fikirleri dönüştürebilen ve yeniden yapılandırabilen bir kişilik olduğunu ortaya koymaktadır.

Söz konusu ölçütler ışığında değerlendirildiğinde, yaratıcı düşünme becerisinin en saf hallerinden birini çocuklarda gözlemlemek mümkündür. Yaratıcı düşünme, bireyin deneyimlerini ilişkilendirerek mevcut bir duruma yeni bir bakış açısı geliştirmesi ya da farklı çözümler üretmesi sürecidir (Güleryüz, 2001). Başlangıçta yetişkinlere özgü bir yetenek olarak görülse de çocukların doğuştan getirdikleri yaratıcılık potansiyelinin oldukça yüksek olduğu yapılan araştırmalarla kanıtlanmıştır (Yeşilyurt, 2020). Torrance (1966) ve San (2003), çocukların çoğu zaman yetişkinlerden daha yaratıcı olduklarını, çünkü denemekten ve hata yapmaktan çekinmediklerini belirtirler. Bu nedenle çocukluk dönemi, yaratıcı düşünmenin en saf biçimde gözlenebildiği gelişim evresi olarak kabul edilmektedir.

Çocuklardaki bu potansiyeli beslemek ve geliştirmek ise eğitimin en önemli sorumluluklarından biridir. Yaratıcı düşünme becerisi, çocukların günlük yaşamda karşılaştıkları problemlere çözüm bulmalarını sağlayan, dolayısıyla bilişsel, duyuşsal ve sosyal gelişimlerini destekleyen bir yetkinliktir (Cropley, 2008). 21. yüzyılın karmaşık ve hızla değişen dünyasında bu beceri, bireylerin eleştirel, üretken ve uyum sağlayıcı olmaları açısından yaşamsal bir öneme sahiptir (Aral & Yıldız Bıçakçı, 2014). Nitekim Türkiye'deki güncel eğitim politikaları da bu doğrultuda şekillenmekte ve yaratıcı düşünmeyi merkeze almaktadır (Erol, 2023). Türk Millî Eğitim Sistemi'nin Türkiye Yüzyılı Yeni Maarif Modeli, öğrencilerin yenilikçi, üretken ve topluma katkı sağlayan bireyler olarak yetişmelerini hedeflemektedir. Bu hedefin merkezinde, yaratıcı düşünme becerilerinin geliştirilmesi bulunmaktadır (MEB, 2024). Dolayısıyla yaratıcı düşünme, çağın gerektirdiği bir toplumsal sorumluluk alanıdır.

Bu bağlamda, çocuk edebiyatı yaratıcı düşünmenin gelişimini destekleyen önemli bir araç olarak öne çıkmaktadır. Çocuk kitapları, çocukların bilişsel ve duyuşsal gelişimlerine katkı sağlarken hayal gücünü, sezgiyi ve eleştirel farkındalığı da güçlendirir. Öğretmenlerin önerdiği çocuk kitapları, öğrencilerin hayal gücünü harekete geçiren, problem çözüme ve farklı düşünme biçimlerini destekleyen araçlardır (Demir, 2019). Bu yönüyle çocuk edebiyatı hem pedagojik hem estetik işleviyle eğitim sürecini zenginleştirir.

Yaratıcı düşünme ile çocuk edebiyatı arasındaki bu sinerjik ilişki bağlamında, Antoine de Saint-Exupéry'nin Küçük Prens adlı eseri alan yazınında özel bir konuma sahiptir. Eser; basit anlatımı, masalsı kurgusu ve çizimlerle desteklenen yapısıyla çocuk okuyucuya hitap eden bir erişilebilirlik sunarken, aynı zamanda felsefi sorgulamalar, toplumsal eleştiriler ve varoluşsal temalarıyla yetişkin okur için de çok katmanlı bir anlam dünyası üretmektedir (Hale & Fox, 2013). Bu çift yönlü yapı, Küçük Prens'i çocuk edebiyatı ile yetişkin edebiyatı arasında konumlandırmakta ve onu pedagojik açıdan özellikle değerli kılmaktadır.

Çocuk edebiyatı bağlamında bir kitabın çocuğun dünyasına hitap etmesi, anlaşılır bir dil kullanması, hayal gücünü harekete geçirmesi ve bilişsel-duyuşsal gelişime katkı sunması temel ölçütler olarak kabul edilmektedir (Sever, 2019). Küçük Prens, yalın dili, çocuk merkezli bakış açısı ve güçlü hayal gücü öğeleriyle bu ölçütleri büyük ölçüde karşılamaktadır. Bu nedenle eser, literatürde çoğu zaman dar anlamda “çocuk kitabı” kategorisine yerleştirilmese de dili ve

tematik yapısı sayesinde “çocuklara yönelik okunabilir kitaplar” sınıfında değerlendirilmektedir. Dolayısıyla bu çalışma, Küçük Prens’i çoklu okuma imkânı sunan, fakat pedagojik işlevi ve çocuk okurla kurduğu etkileşim nedeniyle çocuk edebiyatı araştırmalarında yer bulan bir eser olarak konumlandırmaktadır.

Alan yazınında eser; eğitim sosyolojisi (Doğan, 2016), çoklu zekâ kuramı (Doğan, 2019), örnek olay yöntemi (Mutlu & Mutlu, 2020), coğrafi konum (Gezer & Dikmenli, 2022) ve öğrenim grupları üzerindeki etkileri (Karakaş vd., 2023) gibi farklı açılardan incelenmiştir. Ancak eserin yaratıcı düşünme ölçütleri açısından analiz edildiği kapsamlı bir çalışmaya rastlanmamaktadır.

İşte bu çalışma, sözü edilen boşluğu doldurmak amacıyla kaleme alınmıştır. Bu çalışmanın amacı, Antoine de Saint-Exupéry’nin Küçük Prens adlı eserini, onun çocuk edebiyatına dair taşıdığı nitelikler çerçevesinde yaratıcı düşünme ölçütleri açısından inceleyerek metnin çocukların yaratıcı düşünme becerilerini destekleme potansiyelini ortaya koymaktır. Bu doğrultuda şu araştırma sorusuna yanıt aranmıştır: “Küçük Prens adlı kitap, yaratıcı düşünme ölçütleri açısından hangi örnekleri ve düşünme biçimlerini yansıtmaktadır?” Bu amaç doğrultusunda çalışma hem çocuk edebiyatı araştırmalarına hem de yaratıcı düşünmenin eğitim bağlamındaki kuramsal temellerine katkı sunmayı hedeflemektedir.

2. Yöntem

Bu çalışma, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması biçiminde desenlenmiştir. Durum çalışması, nasıl ve niçin sorularına odaklanan, belirli bir olgu veya durumun derinlemesine ve çok yönlü bir biçimde incelenmesini amaçlayan bir yöntemdir (Yıldırım & Şimşek, 2016). Çalışmada, Küçük Prens tekil bir durum örneği olarak ele alınmış ve çözümlenmiştir. Dolayısıyla bu çalışmada, Küçük Prens metni, araştırmanın temel dokümanı olarak incelenmiş ve nitel bir durum çalışmasının verisi biçiminde değerlendirilmiştir.

2.1. Veri Kaynağı

Bu çalışmanın veri kaynağı, Antoine de Saint-Exupéry’nin (2015) Küçük Prens adlı eseridir. Söz konusu eser, Can Sanat Yayınlarının 2015 tarihli birinci baskısıdır. Çalışmanın bulgular bölümünde sunulan veriler, Antoine de Saint-Exupéry’nin ilgili eserinin taranmasıyla elde edilmiştir. Daha kolay anlaşılması amacıyla tablo halinde verilen alıntılar yaratıcı düşünme bakımından yorumlanmıştır.

2.2. Verilerin Analizi

Bu çalışmada elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir. İçerik analizinde temel amaç, elde edilen verileri açıklamak ve yorumlamak için kavramsal bir çerçeve oluşturmak, veriler arasında anlamlı ilişkiler kurmak ve böylece örtük içerikleri sistematik biçimde ortaya çıkarmaktır (Yıldırım & Şimşek, 2016; Büyüköztürk vd., 2016).

Bu araştırmada metin çözümlemeleri, yaratıcı düşünmenin değerlendirilmesine ilişkin kuramsal ölçütler çerçevesinde yürütülmüştür. Bu doğrultuda, Guilford (1950, 1967) ve Torrance (1966, 1974) tarafından geliştirilen yaratıcı düşünmenin dört temel boyutu -akıcılık (fluency), esneklik (flexibility), özgünlük (originality) ve ayrıntılandırma (elaboration)-çözümleme sürecinde tema kategorileri olarak kullanılmıştır. Buna ilaveten yaratıcı düşünmenin hayal gücü, farkındalık (Runco, 2007, Vygotsky, 2004), duyarlık (Epstein, 1990), merak (Berlyne, 1962), sezgi (Ok ve Bayraktar, 2025) gibi çağdaş boyutları da tematik çözümlemede yardımcı ölçütler olarak kullanılmıştır. Son olarak eserden yapılan alıntılar yorumlanması,

alan uzmanlarının görüşleriyle desteklenmiş; elde edilen bulguların yaratıcı düşünme çerçevesinde geçerliliğini ve güvenilirliğini sağlamak amacıyla uzman değerlendirmeleri analiz sürecine dâhil edilmiştir.

2.3. Araştırma Etiği

Araştırma etik kurul onayı gerektirmemektedir.

3. Bulgular

Çalışma bulgularının odak noktası, eserde yaratıcı düşünmeyi görünür kılan öğelerin neler olduğunu belirlemek ve bu öğelerin metin içerisindeki yansımalarını ortaya koymaktır. Bu amaç doğrultusunda eser dikkatle okunmuş, yaratıcı düşünmenin izlerini taşıyan unsurlar sistematik biçimde sınıflandırılmıştır. Elde edilen bulgular, yorumlamayı kolaylaştırmak ve okuyucuya bütüncül bir bakış açısı sunmak amacıyla tablo halinde sunulmuştur. Tablo 1’de yaratıcı düşünmenin metne yansımalarına ilişkin bulgular yer almaktadır:

Tablo 1: Küçük Prens'te Yaratıcı Düşünmenin Yansımaları

Yaratıcı Düşünmenin Yansıdığı Kitap Metni	Yaratıcı Düşünmenin Yansıma Biçimi	Yaratıcı Düşünme Ölçütü ve Açıklaması
<i>Büyüklerle bir şeyi açıklamazsanız olmaz (s. 13). Büyükler hiçbir şeyi tek başlarına anlayamıyorlar, onlara durmadan açıklamalar yapmak da çocuklar için sıkıcı oluyor doğrusu (s. 13).</i>	Yetişkinlerin dünyayı çocuklar gibi saf ve doğrudan anlayamamaları üzerine yapılan eleştirilerde, yaratıcı düşünme açıkça kendini göstermektedir. Yazar, yandaki ifadelerle, yetişkinlerin yaratıcı düşünme eksikliklerine dikkat çekmektedir.	<i>Esneklik</i> Yetişkinlerin dünyayı çocuklar gibi saf ve doğrudan anlayamamalarına eleştirir.
<i>Başka bir iş tutmalıydım, pilotluğa merak sardım. Dünyanın her yerinde biraz uçuş yaptım. Coğrafyanın da bana yararı olmadığı değil. Bir bakışta Çin midir, Arizona mıdır ayırt edebilirim (s. 13-14).</i>	Saint-Exupéry’nin kendi çocukluk hayali olan pilotluk mesleğine duyduğu merak ve bunun sonucunda dünya turu yaparak edindiği deneyimlere dair bu cümleleri yaratıcı düşünmenin bir başka örneğidir. Bu ifadeler, bireyin geçmiş deneyimlerinden nasıl yeni bakış açıları geliştirdiğini açığa çıkarmaktadır.	<i>Akıcılık / Esneklik</i> Deneyimlerden yeni bakış açıları geliştirme.
<i>Motorumun bir parçası kırılmıştı. Uçakta ne makinist ne de yolcu bulunduğundan, bu güç onarım işinin üstesinden tek başıma gelmeye hazırladım (s. 16).</i>	Verilen örnek bireyin karşılaştığı zorluklarla başa çıkma ve çözüm üretme konusundaki cesaretini sergileyen ifadeleridir. Yazar, burada yaratıcı düşünme ve problem çözme yeteneğini vurgulamaktadır.	<i>Özgünlük / Esneklik</i> Zorluklar karşısında çözüm üretme.
<i>Benim için bir ölüm kalım savaşıydı bu. Çünkü yanımda yalnızca bir haftalık içme suyu vardı (s. 16).</i>	Küçük Prens’in suyun hayat için ne kadar önemli olduğuna dair gözlemi, yaratıcı düşünme açısından anlamlı bir örnek teşkil etmektedir. Küçük Prens, basit bir maddi ihtiyacın, hayatta kalma için ne denli hayati olduğunu sorgular ve buna dair yaratıcı bir bakış açısı geliştirir.	<i>Duyarlılık</i> Basit bir ihtiyacın değerini fark etme.
<i>Büyükler altı yaşındayken resim sanatına karşı hevesimi kırmışlardı (s. 17).</i>	Verilen yaratıcı düşünme örneği, büyüklerin, çocukların hayallerini ve isteklerini nasıl bastırdığına dair farkındalıktır. Yazar, çocukların iç dünyalarını keşfetmelerine engel olan yetişkin tutumlarına karşı çıkar.	<i>Hayal Gücü</i> Çocukların hayal dünyasının bastırılmasına eleştirir.

<i>Ağzından kaçırdığı başka gezegenler beni nasıl meraklandırmıştı (s. 26).</i>	Yazarın keşfetmeye ve farklı gezegenleri, coğrafyaları görmeye duyduğu merak, yaratıcı düşünmenin bir diğer örneği olarak öne çıkmaktadır. Yazar, keşif ve bilinmeyene olan ilginin yaratıcılıkla ilişkisini yansıtmaktadır.	<i>Merak / Akıcılık</i> Keşfetmeye ve bilinmeyene ilgi.
<i>Böylece çok önemli bir şey daha öğrenmiş oluyordum: Demek Küçük Prens'in gezegeni olsa olsa ev büyüklüğünde bir yerd (s. 28).</i>	Yazarın gözlem ve tecrübelerinden hareketle yeni şeyler öğrendiğini, ifade etmesi ve bu bilgilerle tahmin etme stratejisini kullanması sonucunda yeni bir bilgiye ulaşması bize yaratıcı bir bakış sunar.	<i>Akıcılık</i> Gözlemden hareketle yeni bilgiye ulaşma.
<i>Bu konuda hazırladığı raporu Uluslararası Gökbilimciler Kurultayı'na sunmuş. Ama başında fes, ayağında şalvar var diye sözüne kulak asan olmamış. Büyükler böyledir işte (s. 31-32).</i>	Bilgiden çok dış görünüşe değer verilmesinin farkına varılması ve büyüklerin bu yönüyle beğenilmeyip eleştirilmesi, yaratıcı düşünmenin başka bir temsilidir.	<i>Özgünlük / Esneklik</i> Dış görünüşe değer verilmesini eleştirme
<i>Böyledir onlar. Çok şey beklememelisiniz. Çocuklar büyükleri hoş görmeye alışmalıdır (s. 34-35).</i>	Büyüklerin çocukları yeterince anlayamadığının farkına varılması ve çocukların büyükleri hoş karşılamaları gerektiğinin aykırı bir fikirle ifade edilmesi, yaratıcı düşünmenin başka bir örneğidir.	<i>Özgünlük</i> Aykırı fikirlerle eleştiri getirme.
<i>İnsanın arkadaşını unutmaması ne acı. Kaldı ki arkadaşı olan kaç kişi var içimizde? Bir gün onu unutursam gözleri sayılardan başka şey görmeyen büyüklerle dönerim (s. 35).</i>	Gerçek bir dost bulmanın ne kadar zor olduğunun farkına varılması, insanların dostlarını kolayca untabilmesinin doğru olup olmadığının sorgulanması ve davranışları her zaman eleştirilen büyüklerle benzemenin sakıncalarının görülmesi, yaratıcı ve sorgulayıcı bir bakış açısının göstergesidir.	<i>Duyarlık / Farkındalık</i> Dostluk ve unutma üzerine sorgulama.
<i>Sonunda Küçük Prens'in gezegeninde de öteki gezegenlerde olduğu gibi iyi bitkilerin yanı sıra kötülerin bulunduğunu öğrendim (s. 40).</i>	Yazarın, yeryüzünde iyi ve kötü insanların birlikte bulunmasının kaçınılmaz olduğunu fark ettirmesi ve konunun daha iyi anlaşılması için bitki metaforunu kullanarak somutlaştırmaya başvurması, yaratıcı düşünmenin bir başka örneğidir.	<i>Ayrıntılandırma</i> İyi-kötü kavramlarını bitki metaforuyla anlatma.
<i>Bir gül fidanının ya da bir turpun filizi söz konusuysa istediği gibi gelişip serpilmesine karışmasak da olur. Ama kötü bir bitkiyse görür görmez kökünden söküp atmamız onu (s. 40).</i>	Exupéry'nin, hayattaki güzelliklerin çoğalmasının sakıncalı olmadığını, aslında gerçek anlamda arzulananın da bu olduğunu, ancak kötü davranışların ve bunlara sahip olanların geçici çözümlerle değil, kökten çözülmesi gerektiğini dile getirmesi, ayrıca var olan sorunlara kalıcı çözüm önermesi, yaratıcı düşünmenin bir diğer boyutunu ortaya koyar.	<i>Özgünlük / Esneklik</i> Sorunlara kalıcı çözüm önerme.
<i>Küçük Prens, bu bir düzen meselesidir, demişti sonradan. Sabahları kendinize çekidüzen verdikten sonra gezegeninize de aynı şekilde bir çekidüzen vermeniz gerekir (s. 42).</i>	Yazarın; dünyanın bir düzenler sistemi içinde var olduğunu, insanların da bu sisteme uyarak daha düzenli ve tertipli olması gerektiğini söyleyerek farkındalık oluşturma yaratıcı düşünmenin izlerini taşır.	<i>Ayrıntılandırma / Farkındalık</i> Düzen kavramı üzerinden farkındalık oluşturma.
<i>Kimi zaman bugünün işini yarına bırakmak sakıncalı değildir (s. 42).</i>	Gündelik hayatta alışılmış kalıpların dışına çıkılarak aykırı bir fikrin ortaya	<i>Özgünlük</i> Kalıpların dışına

	atılması ve insanların farklı düşünmeye sevk edilmesi, yaratıcı düşünmenin güzel örneklerinden biridir.	çıkma.
Öğüt verir gibi konuşmaktan hoşlanmam. Ama baobab tehlikesi öyle az biliniyor, bir gezegende yolunu yitiren kimselerin karşılaştıkları güçlükler öyle büyük oluyor ki dayanamayıp bir kerecik bu kuralımı bozacağım. “Çocuklar,” diyeceğim, “baobablara dikkat!” (s. 42-43).	Yazarın kitapta yer alan ifadeleriyle doğrudan nasihat etmenin basit bir eylem olduğuna dikkat çekmesi ve bu güzelim dünyayı cehenneme çeviren her türlü millete, ırka veya devlete dikkat edilmesi noktasında farkındalık oluşturma, önerilerde bulunması yaratıcı düşünmenin izlerini ortaya koymaktadır.	Ayrıntılandırma / Hayal Gücü Farkındalık oluşturma ve sembolik anlatım.
Baobabları çizirken bir sorumluluk duygusuyla doluydum; kendimi aşmıştım (s. 43).	İnsanların kötülükleri duyurma ve engelleme sorumluluğunun baobab metaforu üzerinden ifade edilmesi ve herkesin yaşanabilir bir dünya için sorumluluk bilincine sahip olması gerektiğine dikkat çekilerek farkındalık oluşturulmaya çalışılması, yaratıcı düşünmenin bir başka boyutuna işaret eder.	Duyarlık / Ayrıntılandırma Sorumluluk bilinci ve farkındalık.
“Koyun küçük bitkileri yerse çiçekleri de yiyecektir, değil mi?” “Koyun ne bulursa yer.” “Dikenli çiçekleri de mi yani?” “Tabii, dikenlileri de.” “Peki, dikenler neye yarıyor öyleyse?” (s. 48).	Örnekteki ifadelerle yazarın çıkarım yaparak genellemelere ulaşması, bazı sorgulamalarda bulunup şüpheci davranarak doğru bilgiye ulaşma yollarını araması, yaratıcı düşünmenin izlerini taşıdığının bir göstergesidir.	Esneklik Sorgulama ve şüpheyile bilgiye ulaşma.
Çiçeklerin milyonlarca yıldır dikenleri var. Yine de milyonlarca yıldır koyunlar onları yer. Şimdi, çiçeklerin bunca güçlüğe göğüs gerip hiçbir işe yaramayacak dikenleri neden büyüttüklerini anlamaya çalışmak önemli değil mi sence? Koyunlarla çiçekler arasındaki savaş önemli değil mi? (s. 52).	Yazarın bazen güzel şeylerin yaşaması için kötü şeylere ihtiyaç duyduğunu savunduğu tümceleri, insan ile doğa arasındaki savaşı koyun ile çiçek metaforu üzerinde okuyucuya sunarak iyi ile kötü arasındaki mücadelenin dünyada her zaman olacağına dikkat çekmesi yaratıcı düşünmenin bir başka örneğidir.	Ayrıntılandırma / Duyarlık İyi ile kötü arasındaki dengeyi sorgulama.
Ben kaplanlardan filan korkmam ama rüzgâr deyince iş değişir. Bakın rüzgârdan ödüm kopar. Beni rüzgârdan koruyacak bir şeyiniz var mı acaba? Sözelimi bir paravan... (s. 60).	Hayvanların korkutucu olmadığını, asıl korkutucu olanın insan iradesi dışında gelişen ve önlenemez boyutlara ulaşan doğa olayları olduğunu fark eden ve bu noktaya dikkat çeken yazarın var olan probleme özgün bir çözüm getirerek fikir üretmesi, yaratıcı düşünme ile özgün fikir üretme arasındaki ilişkiyi ortaya koyar.	Özgünlük Problemlere özgün çözüm üretme.
“Hoşça kal,” dedi çiçeğe. Çiçekte ses yok. “Hoşça kal,” dedi yine. Çiçek öksürdü. Ama nezle olduğundan değil. Neden sonra: “Budalalık ettim,” dedi. “Bağışla beni. Mutlu olmaya çalış.” (s. 68).	Exupéry’nin insan dışındaki varlıklara insana ait özellikler verdiğini, söz sanatlarını kullandığını gösteren ve özeleştiride bulunduğunu ifade eden cümleleri yaratıcılığın ve öz eleştirinin yaratıcı düşünme ile olan ilişkisini ortaya koyar.	Hayal Gücü / Duyarlık İnsana özgü niteliklerin nesnelere aktarımı.
O zaman sen de kendini yargıla. En gücü de budur zaten. Kendini yargılamak başkalarını yargılamaktan çok daha güçtür. Kendini yargılamayı başarabilirsen gerçek bir bilgesin demektir (s. 77).	İnsanın özeleştiride bulunması ve kendisini sorgulamanın başkalarını sorgulamaktan daha zor olduğuna ve özeleştiride bulunabilenlerin gerçek bilge olduklarına dikkat çeken yazar, özeleştirisi ile insanların gerçek bilgiye	Farkındalık Özeleştirisi ve bilgelik.

	ve mutluluğa erişebileceğini vurgulayarak özeleştiriyi yapabilmenin yaratıcı düşünme ile olan bağına ortaya koymuştur.	
<i>Majesteleri buyruklarına elifi elifine uyulmasını istiyorlarsa akla yatkın bir buyruk versinler (s. 78).</i>	Yazarın, yönetici konumundaki idarecilerin verdikleri emirleri uygulanabilirlik açısından eleştirmesi, mantığa uygun emirler verilmesini önermesi ve bu süreçte mantıklı düşünebilmesi, yaratıcı düşünmenin başka bir yönüne örnek teşkil eder.	<i>Esneklik / Özgünlük</i> Yönetim biçimini eleştirir.
<i>Büyükler çok garip oluyor, diye düşündü Küçük Prens. Yolculuğu boyunca hep bunu düşündü (s. 79).</i>	Yazarın deneyimlerinden ve gözlemlerinden hareketle yetişkinleri eleştirdiği ve yetişkinlerin davranışları üzerine sorgulamalar yaptığı açıklamaları yaratıcı düşünmenin izlerini taşır.	<i>Akıcılık / Esneklik</i> Gözleme dayalı eleştirir.
<i>Krallar sahip olmazlar, yönetirler. Ayrı ayrı şeyler bunlar (s. 90).</i>	Exupéry'nin bilgisine, gözlemlerine ve tecrübesine dayanarak yöneticilerin bir kişiyi veya yeri yönetmekle onlara gerçek manada sahip olamadığının farkında olması ve bu kavramların derin manalarını ayırt edebilmesi yaratıcı düşünmenin başka bir örneğidir. Yazar, ayırt edebilmenin ve farkında olabilmenin yaratıcı düşünme ile olan ilişkisini ortaya koyar.	<i>Ayrıntılandırma / Farkındalık</i> Kavram ayrımını fark etme.
<i>"Büyükler tepeden tırnağa olağanüstü kişiler canım," diye düşündü yol boyunca (s. 92).</i>	Yazarın gözlem, tecrübe ve iç dünyasına dayanarak yetişkinler hakkında bir çıkarım yaptığına dair ifadeleri okuyucuya farklı bakış açıları sunması bakımından yaratıcı düşünmeye örnektir.	<i>Akıcılık / Duyarlık</i> Deneyim ve gözleme dayalı farkındalık.
<i>Bunu büyüklere söylemeniz size inanmayacaklardır. Kendilerinin büyük yer kapladıkları kanısındadırlar çünkü. Kendilerini baobablar kadar önemli görürler. İyisi mi söyleyin hesabını yapınlar. Sayılara bayılırlar; hesap işlemleri hoşlarına gider. Ama siz vaktinizi bu gereksizliklerle neden öldüreceksiniz? Bilirim, bana güvenirsiniz (s. 109).</i>	Exupéry'nin, yetişkinleri baobab ağaçlarına benzeterek onların kibirli, tehlikeli, duygudan uzak ve hesapçı yapısını ifade etmesi, sembolik ve mizahi bir anlatım taşıması yönüyle okuyucuyu yaratıcı düşünmeye sevk eder.	<i>Hayal Gücü / Özgünlük</i> Sembolik ve mizahi anlatım.
<i>"Acaba," dedi, "bir gün hepimiz kendi yıldızımızı yeniden bulalım diye mi yıldızlar böyle parlıyor? Gezegenimi görüyor musun? Tam tepemizde ama nasıl da uzaklarda!" (s. 110).</i>	Yazarın tahmin etme stratejisini kullanarak bir bilgiye ulaşmaya çalıştığı ifadeleri ve aslında yakınımızda olduğunu düşündüğümüz şeylerin gerçekte öyle olmadığına dikkat çektiği satırları yaratıcı düşünmeye başka bir örnektir. Yazarın tahmin etme stratejisine ve sanatlı anlatıma yer vermesi, okuyucuya bilgiye ulaşmada yol ve yöntem göstermesi yönüyle farklı bakış açısı kazandırır.	<i>Sezgi</i> Tahmin ve sezgiyle anlam kurma.
<i>"İnsanlar nerede? Çölde biraz yalnızlık duyuyor kişi..." "İnsanların arasında da yalnızlık duyulur," dedi</i>	Exupéry'nin farklı gezegenleri gezmesi sonucunda edindiği gözlem ve deneyimlere dayanarak insanların	<i>Esneklik / Akıcılık</i> Farklı durumlar arasında bağ kurma.

yılan.” (s. 110).	sadece seyrek nüfuslu yerlerde değil, kalabalıklar içinde de yalnız kaldığına dair çıkarım yapması yaratıcı düşünmenin bir başka örneğidir. Yazarın cümleleri farklı durumlar arasında bağ kurmanın yaratıcılıkla olan ilişkisini ortaya koyar.	
“Her yer kuru, her yer sivri, her yer sert ve acımasız. İnsanlarda da düş kurabilme gücü hiç yokmuş. Ne söylerseniz onu tekrarlıyorlar. Benim gezegenimde bir çiçeğim vardı, söze ilk o başladılar...” (s. 117).	Gezilip dolaşılan her yerde insanların anlamsız, acımasız ve kırıcı olmasına dikkat çekilmesi ve insanların hem bu yönleriyle hem de hayal kurma yoksunluklarıyla eleştirilmeleri, onların hayal kurma yeteneğinden yoksun oluşlarıyla ilişkilidir. Bu durum, düş kurmanın yaratıcı düşünme sürecindeki önemine işaret etmektedir.	<i>Hayal Gücü</i> Hayal gücü yoksunluğuna eleştirir.
Eşsiz bir çiçeğim var diye kendimi zengin sanırdım. Oysa sıradan bir güle sahipmişim. Sıradan bir gül, ancak dizlerime yükselen biri belki hepten sönmüş üç yanardağ... Demek hiç de büyük bir prens değilmişim (s. 120).	Kabul edilmiş gerçeklerin sorgulanması, öz eleştiride bulunulması ve sembolik ifadelere yer verilmesi, yaratıcı düşünmenin izlerini açık bir şekilde göstermektedir. Buna örnek olarak verilen metinde, okuyucunun gerçekleri sorgulamaya ve öz eleştiride bulunmaya sevk edilerek yaratıcılığının farkına varmasının sağlandığı görülür.	<i>Duyarlık</i> / <i>Ayrıntılandırma</i> Öz eleştirisi ve sembolik anlatım.
İnsanlar, dedi tilki, “insanların tüfekleri vardır. Ava çıkarlar. Hepimizin rahatını kaçırlar. Bir de kümeslerde tavuk beslerler. Başka dertleri yoktur.” (s. 122)	İnsanların düşünceleri ile eylemleri arasındaki çelişkinin farkına varılması ve bu çelişkiye dikkat çekilmesi, farkındalığın ve gözlemin yaratıcı düşünme ile olan güçlü bağını ortaya koyar.	<i>Farkındalık</i> / <i>Esneklik</i> Düşünce-eylem çelişkisini fark etme.
“Hayatımda hiç değişiklik yoktur. Ben piliçleri avlarım, insanlar beni avlar. Bütün piliçler birbirine benzer, bütün insanlar da.” (s. 125).	Exupéry'nin, hayatın tekdüzeliğini ve dünyanın bir kısır döngü içinde olduğunu savunarak insanların aslında birbirinden farksız olduğunu göstermesi, okuyucuya sorgulayıcı bir bakış açısı kazandırır. Bu yönüyle de yaratıcı düşünmeye önemli bir örnek teşkil eder.	<i>Esneklik / Özgünlük</i> Tekdüzelik eleştirisi.
“Siz benim gülüme hiç mi hiç benzemiyorsunuz. Şimdilik değersizsiniz. Ne sizi evcilleştiren olmuş ne de siz kimseyi evcilleştirmişsiniz. Tilkim eskiden nasıldı, öylesiniz. O da önceleri tilkilerden bir tilkiydi ama ben onu dost edindim, şimdi dünyada bir tane.” (s. 130).	Yazarın dünyasında var olan varlıkları ayırt ettiği ve eğitimin önemine dikkat çektiği bazı ifadeler de yaratıcı düşünmeye örnektir. Söz gelimi Exupéry'nin bu tümceleri okuyucuda ayırt etme ve dikkat çekme noktasında farkındalık oluşturur.	<i>Ayrıntılandırma</i> / <i>Duyarlık</i> Ayırt etme ve farkındalık.
“Vereceğim sır çok basit: İnsan ancak yüreğiyle baktığı zaman doğruyu görebilir. Gerçeğin mayası gözle görülmez.” (s. 131).	Exupéry'nin sezgisel algısını kullandığı, gizli bağlantıları fark ettiği kimi tümceleri de yaratıcı düşünmeyi simgeler. Mesela yazarın örneklenen sözleri okuyucuya yaratıcı düşünmenin izlerinden olan içsel bakış kazandırma ve görünmeyeni fark etme özelliği taşır.	<i>Sezgi / Hayal Gücü</i> Sezgisel algı, görünmeyeni fark etme.
İnsan susuzluktan ölecek olsa bile bir	Yazarın manevi ihtiyaçların fiziksel	<i>Duyarlık</i> / <i>Hayal</i>

<i>dostu olması içini serinletiyor. Sözelimi ben, bir tilki dostum var diye çok sevinçliyim... (s. 137).</i>	İhtiyaçlar kadar önemli olduğunu sembollerle beyan ettiği, duygusal derinlik yaşadığı ve yeniden anlamlandırmalar yaptığını ortaya koyan kimi sözleri yaratıcı düşünmenin izlerini taşır. Yandaki cümleler metaforla anlatmanın yaratıcı düşünme ile ilişkisini vurgulamaktadır.	<i>Gücü</i> Manevi değerlerin önemini fark etme.
<i>"Doğru," dedim Küçük Prens'e, "ev olsun, yıldızlar olsun, çöl olsun, hepsi de güzelliğini gizliliğe borçlu!" (s. 140).</i>	Exupéry'nin güzelliğin bilinmeyende yattığını ifade ettiği ve merak duygusu ile ona ulaşılabilirliğini dile getirdiği tümceleri okuyucuyu araştırmaya ve bilinmeyi keşfetmeye sevk eder ve farklı bakış açısı sunar.	<i>Merak / Akıcılık</i> Bilinmeyene merak ve araştırma isteği.
<i>"Sizin Dünya'da insanlar," dedi Küçük Prens, "bir bahçede beş bin gül yetiştiriyorlar; yine de aradıklarını bulamıyorlar." (s. 145)</i>	İnsanların beceriksizliğine dikkat çekilmesi ve gül metaforu kullanılarak dünyadaki güzellikleri bulamamalarının ve onlara sahip çıkmamalarının eleştirilmesi, yaratıcı düşünme ile eleştirel gözle bakmak arasındaki ilişkiyi ortaya koyar ve okuyucuya yeni bakış açıları sunar.	<i>Hayal Gücü / Esneklik</i> Gül metaforuyla eleştirel bakış.
<i>"Ama gözler kördür. İnsan ancak yüreğiyle baktığı zaman gerçeği görebilir..." (s. 145)</i>	Exupéry'nin duyuların ötesinde anlam aradığına, sezgiyle anlam oluşturduğuna ve her zaman sadece aklın değil kalbin ve duyguların da önemli olduğuna dair farkındalığı yaratıcı düşünmenin güzel temsillerinden biridir. Verilen cümleler içsel bakış ile yaratıcı düşünme arasındaki ilişkiye örnektir.	<i>Sezgi / Duyarlık</i> Sezgiyle anlam oluşturma.

Yaratıcı düşünmenin Küçük Prens'e yansımalarını içeren Tablo 1'de, metindeki örnekler, akıcılık, esneklik, özgünlük, ayrıntılandırma, hayal gücü, farkındalık, duyarlık, merak ve sezgi gibi yaratıcı düşünme ölçütleri çerçevesinde analiz edilmiştir. Veriler, eserin sıradan bir çocuk hikâyesiyle sınırlandırılmayacağını, felsefi ve psikolojik derinlik taşıdığını göstermektedir. Alıntılar ve alıntılara dayanılarak elde edilen çıkarımlar, Exupéry'nin sembolik, eleştirel ve sorgulayıcı bir bakış açısıyla dünyayı yorumladığını düşündürmektedir. Yazar; yetişkinlerin renksiz, katı, durağan ve duyarsız dünyasına sırtını dönmektedir. Buna karşılık çocukların renkli, esnek, devingen, duyarlı ve saf dünyasının kapısını aralamaktadır. Böylece çocukluk merakının ve hayal kurabilme yaşının yaratıcı düşünmedeki önemini sezdirmektedir.

4. Sonuç ve Öneriler

Küçük Prens; eleştirel düşünme, gözlemlleme, içe bakma, yeni, yaratıcı ve özgün düşünceyi teşvik etme anlayışı üzerine kurgulanmış klasik bir eserdir. Gerçeğin, yani öz olanın gözle değil yürekle görülebileceğini telkin eder. Böylece yaşama kalp gözü ile bakmanın erdemini vurgular. Görünenin ardında gizlenmiş saklı dünyaları, henüz söze dökülmemiş duygu ve düşünceleri keşfetmeye yöneltir.

Eserde, ilk bakışta sıradan görünen olay ve diyaloglar bile ufuk açıcıdır. Sözelimi uçağın bozulması bir sorun çözme senaryosuna dönüşür; dikenlere ilişkin sorgulama ise felsefi bir derinlik kazanarak analogik düşünmeye kapı aralar. Metaforlarla yapılandırılan anlatılar (baobablar, gül, koyun, tilki vb.), soyut kavramları temsil ederek kavrayışı somutlaştırır ve

yaratıcı düşünme sürecini destekler. Bu yönüyle metafor konusunda yapılan çalışmalarla (Roldán-Riejos, 2023) da paralellik gösterir.

Modern dünyanın hızlı tüketim ortamına rağmen değerini koruyan bu eserin güncel öğretim programlarında önem kazanmasının nedeni, yaratıcı düşünme becerisiyle kurduğu güçlü ilişkidir. Bu doğrultuda yürütülen çalışmada eserde yaratıcı düşünmenin izleri ortaya konmuştur.

Ana karakter; hayatı sorgulayan, düşüncelerini açıkça ifade eden, hayal gücünü zorlayan, ilke sahibi ve meraklı bir çocuktur. Farklı gezegenlerde karşılaştığı kişiler aracılığıyla çeşitli düşünme biçimlerini deneyimleme fırsatı bulur. Karşılaştığı durumlarda özgün çözümler üretmesi, yaratıcı düşünme kapasitesinin göstergesidir.

Küçük Prens; gözlem yapabilen, fikirlerini temellendirebilen ve yeni çözüm yolları geliştirebilen bir karakterdir. Macerası boyunca karşılaştığı karakterlerin sunduğu yeni durumlara karşı alışılmış kalıpların dışına çıkan mantıklı ve yaratıcı cevaplar üretebilmesi, düşünme sürecinin temelini oluşturmaktadır.

Eserdeki karakterin özgün fikirleri, gerçekliğin sınırlarını zorlaması ve alışılmış düşünce kalıplarının dışına çıkması, yaratıcı düşünmenin belirgin örneklerindendir. Yaratıcılığın gelişmesinde kişiliğin ve yaşam çevresinin etkili olduğu kabul edilmektedir. Bu çerçevede Küçük Prens'in sorgulayıcı, hayalci ve meraklı yapısı ile karşılaştığı sorunlara çözüm odaklı yaklaşımı yaratıcı yönünü besleyen bir ortam sunar. Bu özellikler, yaratıcı düşünmenin temel nitelikleriyle uyumludur (Bacanlı, 2012).

Eserde tespit edilen beceriler arasında kendine güvenme, yaratıcı olma, görüşleri dayanaklandırma, yılmama, toplumsal farkındalık geliştirme, yetenekleri keşfetme, adalet duygusu, “hayır” diyebilme, analiz, yorum, çıkarım yapabilme, hayal kurma, ayrıntıları görebilme ve sorgulayıcılık bulunmaktadır.

Metinde, yetişkinlere yönelik eleştiriler dikkat çekicidir. Çocukların saf, hesapsız ve renkli dünyalarına karşılık yetişkinler hayal gücünden yoksundur. Bakış açıları sığdır. Soyut yerine somut odaklıdır. Nitel yerine nicel veya ölçülebilir olana yönelmişlerdir. Görünenin sınırında kalmış, şekil engeline takılarak görünmeyen zenginliğini sezememişlerdir. Bu nedenle yetişkinler yaratıcı düşünmenin önünde engelleyici birer set olarak sunulmuştur. Bu yaklaşım, çocukların hayal gücünü sınırlama eğilimi olan davranış kalıplarına veya toplumsal kabullere karşı dikkat çekici bir sorgulamadır (Abdurahimova, 2022). Geleneğin dayatmacı ve kuralcı kuşatması karşısında yerleşik olanın dışına çıkma girişimidir.

Eserin kurgusunda var olan yaklaşımlardan biri, deneyimlerin ya da yaşantıların hayata hazır bulunuşluğu beslediğidir. Yaşam bilgisi ve becerisi var olanın üzerine yeni olanı inşa etmeye yardım edebilir ve yeni olanın benimsenmesini kolaylaştırabilir. Eserdeki olay örgüsü deneyimle merakı, yaşanan yer ile farklı coğrafyaları bütünleşik biçimde ele alır. Böylece deneyimlerden elde edilmiş sonuçlar, yaratıcı düşünmenin bilgi üretme ve yeniden anlamlandırma boyutunu destekler. Bu durum, yaparak yaşayarak öğrenme ile yaratıcı düşünme arasındaki güçlü ilişkiyi öne çıkarması bakımından kayda değerdir.

Metinde kullanılan metaforlar ve semboller yaratıcı düşünmenin estetik yönünü öne çıkarmaktadır. Tabiat unsurlarının kötülük, sevgi, bağlılık gibi değer ve kavramları temsil edecek anlamlar yüklenmesi, hayvan ve bitkiler aracılığıyla tartışmaların yapılandırılması,

somutlama yoluyla kavramanın kolaylaştırılması, okuyucunun hem hayal gücünü harekete geçirmekte hem de farklı düşünme biçimlerini deneyimlemesine imkân tanımaktadır.

Çalışmada ulaşılan bir diğer sonuç, Küçük Prens'te yaratıcı düşünme ile eleştirel düşünmenin bir arada ve birbirini destekleyici biçimde ele alınmasıdır. Yazar; birey, toplum, yönetim, ilişki biçimleri gibi alanlara yönelik gözlemleri üzerinden mevcut düzenin aksayan taraflarını eleştirmiştir. Bu eleştiriler, sorunları ortaya koymanın yanında, bunlara alternatif çözümler sunma fırsatı da barındırdığı için okuyucuya yaratıcı düşünme zemini hazırlayabilmektedir. Bu yön, estetik-düşünsel yaklaşımla yapılmış çalışmalarda da desteklenmektedir (Azzahra & Ningtyas, 2024; Masharipova, 2023).

Eser, bireyin kendine yönelmesi, kendi benliğini fark ederek özeleştiri kültürünü geliştirebilmesi açısından da dikkat çekicidir. Karakterlerin benliklerini sorgulamaları, görünenden ziyade görünmeyene yönelmeleri, bakmak ile görmek arasındaki mesafeyi anlamaları ve sezgisel derinliği önemsemeleri, iç yolculuk niteliği taşır. Bu türden bir yaklaşım dış dünya ile bireyin iç dünyası arasında geçişkenliği sağlar; bu yolla dışa olduğu kadar içe de yaratıcı bir gözle bakma eğilimi gelişebilir.

İçerik analizi yoluyla elde edilen bulgular, eserin çocukların hoşça vakit geçirmek için yazılmış sıradan bir eser olmadığına işaret etmektedir. Anlatıdaki derinlik, sembol ve metaforlar aracılığıyla oluşturulan kurgu, eleştirel bakış açısıyla yansıtılan aksaklıklar okuyucuda farkındalık yaratabilecek ve yaratıcı düşünmeyi tetikleyebilecek niteliktedir. Bu nedenle Küçük Prens, yaratıcı düşünmenin izlerini belirgin biçimde yansıtan çok yönlü bir eser olma niteliğini korumaktadır. Bireysel gelişimi destekleyici ve yaratıcı düşünmeyi teşvik edici yapısı nedeniyle eserin pedagojik bir kaynak olarak değerlendirilmesi mümkündür.

Bu çalışmada Küçük Prens yalnızca yaratıcı düşünmenin izleri açısından ele alınmıştır. Ancak dört katlı düşünme modelinin diğer alt boyutları olan eleştirel, umutlu ve özenli düşünme bakımından yapılacak incelemeler, eserin düşünsel derinliğini daha kapsamlı biçimde ortaya koyabilir. Gelecek çalışmaların değişik yaş gruplarındaki okurların bu eseri yaratıcı düşünme becerileri bağlamında nasıl algıladığını nicel ve nitel yöntemlerle incelemesi yararlı olacaktır.

Kaynaklar

- Abdurahimova, D. A. K. (2022). Analysis of “the little prince” by Antoine de Saint-Exupery. *Academic research in educational sciences*, 3(3), 630-633.
- Aral, N. & Yıldız Bıçakçı, M. (2014). Yaratıcı düşünme. N. Aral & G. Duman (Ed.) *Çocuklarda sanat ve yaratıcılığın gelişimi* içinde (ss. 32-63). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Azzahra, N. A., & Ningtyas, S. (2024). A sociological analysis of ideological constructs in “the little prince”. In G. N. Pramudyo, et al. (Eds.), *Proceedings of the 2nd International Conference on Culture and Sustainable Development (ICOCAS 2024)*, (pp. 112-117), (Advances in Social Science, Education and Humanities Research, Vol. 872). Atlantis Press. DOI: 10.2991/978-2-38476-313-9_17
- Bacanlı, H. (2012). Dört katlı düşünme modeli. <https://hasanbacanli.wordpress.com/wp-content/uploads/2017/03/dort-katli-dusunme-modeli-hasan-bacanli.pdf> (Erişim Tarihi: 10.05.2025).

- Berlyne, D. E. (1962). Uncertainty and epistemic curiosity. *British Journal of Psychology*, 53(1), 27-34.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. & Demirel, F. (2016). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Cropley, A. J. (2008). *Creativity in education and learning: A guide for teachers and educators*. London: Routledge Falmer Taylor & Francis Group.
- Demir, A. (2019). Çocuk edebiyatı ve yaratıcı düşünme. *İDİL*, 60, 1011-1024. DOI: 10.7816/idil-08-60-07
- Doğan, M. (2019). *Küçük prens kitabının çoklu zekâ kuramına göre incelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Çanakkale: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Doğan, S. (2016). Küçük prens kitabının yorumbilimsel ve eğitim sosyolojisi açısından analizi. *Turkish Studies*, 11(9), 305-324. DOI:10.7827/TurkishStudies.9211
- Epstein, R. (1990). Generativity theory. In M. A. Runco & R. S. Albert (Eds.), *Theories of creativity* (pp. 116-140). Newbury Park, CA: Sage.
- Erol, T. (2023). Yaratıcı düşünme ve Türkçe eğitimi. *International Journal of Language Academy*, 11(3), 142-164.
- Gezer, E. & Dikmenli, Y. (2022). Küçük prens hikâye kitabında yer alan coğrafi kavramların incelenmesi. *Sosyal Bilimler Dergisi (SOBİDER)*, 9(58), 289-306. DOI: 10.29228/SOBİDER.62673
- Guilford, J. P. (1950). Creativity. *American Psychologist*, 5(9), 444-454.
- Guilford, J. P. (1967). *The nature of human intelligence*. New York: McGraw-Hill.
- Güleryüz, H. (2001). *Eğitim programlarının dili ve yaratıcı öğrenme*. Ankara: Pegem Akademi.
- Hale, E. & Fox, M. A. (2013). Childhood and the environment in the little prince. *Dalhousie Review*, 94(3), 289-303.
- Karakaş, R., Paçalı, İ., Özkoyuncu, Y., & Kılınç, M. (2023). Küçük prens kitabının farklı öğrenim grupları üzerinden değerlendirilmesi. *Çocuk, Edebiyat ve Dil Eğitimi Dergisi*, 6(1), 55-76.
- Masharipova, A. O. (2023). Semantic analysis of stylistic devices (metaphor, metonymy and irony) in the story the little prince. *Emergent: Journal of Educational Discoveries and Lifelong Learning*, 4(4), 153-158.
- Millî Eğitim Bakanlığı (2024). *Ortaokul Türkçe dersi öğretim programı (5, 6, 7 ve 8. sınıflar): Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli 2024*. Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Mutlu, M. E. & Mutlu A. P. (2020). Anlatı deneyim tabanları- “küçük prens” örnek olayı. *Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Elektronik Dergisi*, 11(1), 95-116.
- Noyanalpan, N. (1993). *Eğitimde yaratıcılığa genel bakış, yaratıcılık ve eğitim*. Ankara: TED Yayınları.
- Ok, B. & Bayraktar, L. (2025). Bergson ve sanat: Sezgi, gerçeklik ve özgürlüğün yaratıcı bütünlüğü. *Akademik Sanat*, 24, 21-33.

- Özerbaş, M. A. (2011). Yaratıcı düşünme öğrenme ortamının akademik başarı ve bilgilerin kalıcılığı etkisi. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31(3), 675-705.
- Öztunç, M. (1999). *Yaratıcı düşünce üzerinde ailenin etkisi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Sakarya: Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Roldán-Riejos, A. (2023). Metaphorical study of the little prince based on its first English translation. In *Collections and Studies on Le Petit Prince (Colecciones y estudios sobre El Principito)*, (pp.107-123). Madrid: Grupo Puerta del Sol Ediciones.
- Runco, M. A. (2007). *Creativity: Theories and themes: Research, development, and practice*. Amsterdam: Elsevier.
- Runco, M. A., & Jaeger, G. J. (2012). The standard definition of creativity. *Creativity Research Journal*, 24(1), 92-96.
- Saint-Exupéry, A. (2015). *Küçük prens*. İstanbul: Can Çocuk Yayınevi.
- San, İ. (2003). *Sanat eğitimi kuramları*. Ankara: Ütopya Yayınevi.
- Sever, S. (2019). *Çocuk ve edebiyat*. İzmir: Tudem Yayıncılık.
- Sternberg, R. J. (2006). The nature of creativity. *Creativity Research Journal*, 18(1), 87-98. DOI: 10.1207/s15326934crj1801_10
- Torrance, E. P. (1966). *The Torrance tests of creative thinking-norms-technical manual research edition-verbal tests, forms a and b-figural tests, forms a and b*. Princeton NJ: Personnel Press.
- Torrance, E. P. (1974). *Norms technical manual: Torrance tests of creative thinking*. Lexington, Mass: Ginn and Co.
- Vygotsky, L. S. (2004). Imagination and creativity in childhood. *Journal of Russian and East European Psychology*, 42(1), 7-97. DOI: 10.1080/10610405.2004.11059210
- Yeşilyurt, E. (2020). Yaratıcılık ve yaratıcı düşünme: Tüm boyut ve paydaşlarıyla kapsayıcı bir derleme çalışması. *OPUS-Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 15(25), 3874-3915. DOI: 10.26466/opus.662721
- Yıldırım, A. & H. Şimşek (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınları.

Extended Abstract

The aim of this study is to reveal the traces of creative thinking in The Little Prince by Antoine de Saint-Exupéry. The study employed document analysis, one of the qualitative research methods. The data source of the study is The Little Prince, published as the first edition by Can Sanat Publishing in January 2015. The data obtained from the work were analyzed through content analysis. The findings indicate that The Little Prince possesses a rich content in terms of creative thinking, which constitutes one of the sub-dimensions of the four-layered thinking model.

Despite the consumerist appetite of the modern world, the sustained readership of this work is noteworthy. In this regard, it is significant to examine the extent to which creative thinking—a key axis of contemporary curricula—is reflected in the text, as this offers insights into the book's potential contributions to both educational and personal development. Motivated

by this sensitivity, the present study seeks to trace the manifestations of creative thinking in The Little Prince. The findings derived from the analysis are presented below.

The main character of the examined work is a curious young boy who is able to express his thoughts as they are, question life, push the boundaries of imagination, adhere to principles, and maintain a critical perspective on life regardless of circumstances. The narrative presents the surprising encounter between the inquisitive, skeptical, questioning, and courageous Little Prince and the author, who opens these doors for him, followed by the Little Prince's fascinating story filled with adventures across different planets.

The Little Prince is portrayed as a child capable of observation, openly expressing his ideas, possessing original thoughts, and using them as a basis for evaluations, thereby demonstrating well-developed creative thinking skills. The appearance of various characters in his adventurous life, who unexpectedly enter his world and impose responsibilities and rules, is met by the Little Prince with unconventional yet rational solutions-an approach that forms the foundation of his mode of thinking.

One of the striking elements in the work is the critique directed toward adults. In contrast to the pure, uncalculated, and colorful world of children, adults are portrayed as lacking imagination. Their perspectives are narrow, favoring the concrete over the abstract and prioritizing the quantitative or measurable over the qualitative. They remain confined within the limits of appearances, hindered by the barrier of form, and thus fail to perceive the richness of what lies beyond. For this reason, adults are depicted as obstructive barriers to creative thinking. This perspective represents a noteworthy critique of behavioral patterns or social conventions that tend to constrain children's imagination. It constitutes an attempt to move beyond entrenched norms in the face of the imposing and prescriptive constraints of tradition. Naturally, such an inclination is consistent with the core perspective of creative thinking.

Another approach evident in the structure of the work is the notion that experiences or lived realities nurture readiness for life. Knowledge and skills acquired through experience can help build upon what already exists and facilitate the adoption of what is new. The plot of the work integrates curiosity with experience, and the familiar environment with different geographies. In this way, the outcomes of lived experiences support the dimension of creative thinking concerned with generating knowledge and reinterpreting meaning. This is significant in that it highlights the strong connection between experiential learning and creative thinking.

The metaphors and symbols employed in The Little Prince highlight the aesthetic dimension of creative thinking. The attribution of meanings to elements of nature in order to represent values and concepts such as evil, love, and loyalty; the structuring of discussions through animals and plants; and the facilitation of comprehension through concretization all serve this framework. These features not only stimulate the reader's imagination but also allow them to experience alternative modes of thinking.

Another finding of the study is the simultaneous and mutually reinforcing treatment of creative and critical thinking in The Little Prince. Through his observations concerning domains such as the individual, society, governance, and forms of human relationships, the author critiques the deficiencies of the existing order. These critiques, in addition to identifying problems, also provide opportunities to propose alternative solutions, thereby offering a foundation for creative thinking on the part of the reader.

The work is also noteworthy in terms of its emphasis on self-reflection, enabling the individual to recognize the self and develop a culture of self-criticism. The characters' questioning of their own identities, their orientation toward what lies beyond the visible, their recognition of the distance between seeing and perceiving, and their valuing of intuitive depth may all be regarded as examples of inner journeys. Such an approach fosters permeability between the external world and the inner world of the individual. In this way, a tendency to view not only the external but also the internal through a creative lens can emerge.

The findings obtained through document analysis and content analysis indicate that the work is not an ordinary piece written merely for children's entertainment. The narrative depth, the plot constructed through symbols and metaphors, and the deficiencies reflected with a critical perspective possess qualities capable of fostering awareness in the reader and stimulating creative thinking. For this reason, *The Little Prince* retains its status as a multidimensional work that distinctly reflects the traces of creative thinking. Given its structure that supports individual development and encourages creative thought, the text can be regarded as a valuable pedagogical resource.

In this study, *The Little Prince* has been examined solely in terms of the traces of creative thinking. However, further analyses focusing on the other sub-dimensions of the four-layered thinking model-namely critical, hopeful, and attentive thinking-could reveal the intellectual depth of the work in a more comprehensive manner. In this respect, future research that explores the text from these additional perspectives would be beneficial.

